

Odense

Randers

Aalborg

Aarhus

Esbjerg

FAKTA- OG AMBITIONSPAPIR

Udvikling af handicapområdet – en fælles udfordring

25. oktober 2016
Side 1 af 2

RESUMÉ

Det kræver en gentænkning af handicapområdet, hvis tilliden mellem velfærdssamfundet og borgere med handicap skal genskabes. Det kræver gentænkning, hvis vi skal lykkes med mere inklusion, beskæftigelse og uddannelse. Det forudsætter blandt andet gensidig dialog, et helhedsorienteret perspektiv og metodeudvikling.

Odense Kommune
Randers Kommune
Aalborg Kommune
Esbjerg Kommune
Aarhus Kommune

STATUS FOR UDVIKLINGEN

Manglende tillid

En høj grad af tillid er et særligt kendetegn ved det danske velfærds-samfund. Men tilliden på handicap-området er under pres. Gap-analysen fra 2015 fra Det Centrale Handicapråd peger på:

- at borgeren med handicap oplever, at de ikke har indflydelse på egen situation,
- at borgerne med handicap føler ikke, de bliver hørt af kommunen og
- at kun hver anden borger oplever, at der er gensidig tillid mellem borger og sagsbehandler.

Stigende behov

Antallet af borgere med handicap, der har brug for støtte og hjælp, er vokset betydeligt. SFI-Rapporten om vækstfaktorer på det specialiserede socialområde fra 2012 forklarer blandt andet dette med:

- Den demografiske udvikling med øget befolkningstilvækst
- Et stigende andel ældre borgere, der medfører en behovsbetinget øget efterspørgsel.
- At mennesker med handicap generelt lever længere.
- Stigningen i antallet af diagnoser på psykiske lidelser, som giver adgang til støtte efter Serviceloven.

Arbejdet med domfældte udviklingshæmmede eksemplificerer den udvikling. Kommunerne overtager flere og flere forpligtigelser over for denne gruppe og i perioden 2011-2015 er gruppen vokset med 39,5 pct.

Pres på ressourcerne

I takt med det stigende behov er ressourcerne på området udfordret. De slår ikke til, hvis vi vælger de løsninger, som vi kender i dag. Som eksempel er den stigende udvikling i antallet af udviklingshæmmede borgere med en dom. Fra 2002 til 2012 er der på landsplan sket en fordobling i antallet af nye domme pr. år fra ca. 50 til ca. 100. Aktuelle tal fra 6-byerne viser en fortsat stigning.

Odense

Randers

Aalborg

Aarhus

Esbjerg

DET NYE PARADIGME

Landets kommuner arbejder i disse år i retning af et nyt paradigme på socialområdet: Den helhedsorienterede indsats.

Her er et forstærket fokus på rehabilitering. Den enkelte borger skal i videst muligt omfang være medskaber i eget liv frem. Borgernes viden og perspektiver skal inddrages i udviklingen af nye beskæftigelsesinitiativer, sociale indsatser og tilbud.

Kommunernes velfærdsydelse skal understøtte borgeren i at opnå en større grad af inklusion, selvbestemmelse og mindre afhængighed af hjælp. Samtidig kan særlige indsatser øge borgernes uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. Status i dag er, at omkring 30 pct. af de 18-29-årige med en fysisk eller kognitiv funktionsnedsættelse har afsluttet mere end grundskolen. Samtidig er godt 20 pct. af borgerne i alderen 18-64 år i beskæftigelse. Det viser tal fra Social- og Indenrigsministeriets Velfærdspolitiske Analyse fra 2016.

BEHOV FOR METODEUDVIKLING

Det helhedsorienterede perspektiv forudsætter et handlerum for individuelle indsatser. Desværre baserer voksenbestemmelserne i handicaplovgivningen sig på bevilling af konkrete ydelser og tilbud. Det indebærer en rigiditet, der gør det vanskeligt at specialisere indsatsen til den individuelle borger.

Der er derfor behov for forskning og metodeudvikling på området. Der er brug for at udvikle nye, aktive samarbejdsformer hvor borgeren er medskaber af tilbud og indsatser, og hvor der er fokus på udvikling af borgerens mestrings-evne og selvstændighed.

Metodeudvikling kan indebære:

- Udvikling og afprøvning af nye metoder til inddragelse, samskabelse og styrkelse af borgerens livsmestring.
- Forsøg med frisættelse af borgeren med handicap - borgerbudgetter
- Forsøg og forskning i udvikling af nye typer af velfærdsydelser eller nye måder at levere velfærd på til borgere med handicap
- Udvikling af nye pædagogiske, metodiske og didaktiske tilgange, der styrker unges forudsætninger for at begå sig på arbejdsmarkedet.
- Udvikling af modeller for, hvordan den Særligt Tilrettelagte Uddannelse for unge kan få et øget beskæftigelsesrettet fokus.

25. oktober 2016

Side 2 af 2